

РЕШЕНИЕ

№ 454

гр. София, 09.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 61 СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МАРИЯ Н. СТОЙКОВА

при участието на секретаря БИЛЯНА ХР. РАДОВЕНСКА
като разглежда докладваното от МАРИЯ Н. СТОЙКОВА Гражданско дело № 20221110154217 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 422 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Образувано по предявени от „***“ АД против Ц. Зв. П. обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 138 ЗЗД, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 430 ТЗ, вр. чл. 9 ЗПК и чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 92 ЗЗД за признаване за установено в отношенията между страните, че ответникът дължи на ищеца солидарно следните суми: 16905,23 лв., представляваща неплатено задължение по Договор за кредит за текущо потребление от 17.10.2014 г., ведно със законна лихва от постъпване на заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК – 03.06.2016 г. до окончателно изплащане на вземането; 2201,19 лв. – договорна лихва за периода от 02.07.2015 г. до 02.06.2016 г., 112,48 лв. – санкционираща /наказателна/ лихва за периода от 08.05.2016 г. до 02.06.2016 г., 120 лв. – такси – разходи при изискуем кредит, дължими на основание чл. 6 от Тарифата за лихвите, таксите и комисионните, които „***“ АД прилага при извършване на услуги на клиента, за които суми на 09.06.2016 г. е издадена заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК по ч.гр.д. 29822/2016 г. по описа на СРС, 61 с-в.

Ищецът „***“ АД твърди, че на 17.10.2014 г. между него и А. И. З. е сключен договор за кредит за текущо потребление, по силата на който ищецът като кредитодател по договора се съгласил да предостави на кредитополучателя А. И. З. сумата от 17500 лева в заем, срещу което в тежест на кредитополучателя възникнало задължение да върне получената сума на 120 броя равни месечни вноски, съгласно предоставен на кредитополучателя погасителен план, който е неразделна част от договора. В изпълнение на договора ищецът превел сумата по личната банкова сметка на кредитополучателя А. З.. Посочва, че за предоставянето на кредита страните са уговорили заплащането на възнаградителна лихва, уговорена в чл. 8 от договора, която е в променлив размер, формирана от стойността на 6-месечния СОФИБОР и фиксирана преференциална надбавка в размер на 10,599% при изпълнение на условията по програма „*** Практика“, подробно описани в приложение № 2 към договора за кредит, която възнаградителна лихва към датата на сключване на договора за кредит е била в размер на 11,59%. Твърди се, че изпълнението на задължението на кредитополучателя по процесния договор за кредит е обезпечено с

поръчителството на ответника Ц. З. П. съгласно договор за поръчителство от 17.10.2014 г. Посочва, че длъжникът преустановил плащането на месечните вноски, като не заплатил 12 броя месечни падежирани вноски поради което на основание т.19.1 от общите условия към договор за кредит за текущо потребление му била начислена санкционираща лихва за периода от 08.05.2016 г. до 02.06.2016 г. в размер на 112,48 лв., като също така вземането по кредита станало изискуемо в пълен размер на непогасените вноски по кредита, а също така, на основание чл. 6 от Приложение № 3 към договор за кредит кредитополучателят дължи такси в размер на 120 лв. – заемна такса при трансформиране на кредита в предсрочно изискуем. Твърди, че от страна на кредитора е изпратено уведомление до длъжника и до поръчителя за предсрочната изискуемост. Моли за уважаване на предявените иски и присъждане на разноски по делото.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът Ц. Зв. П. е подал отговор на исковата молба, с която оспорва предявените иски. Твърди, че договорът за поръчителство е недействителен, тъй като в него липсвали съществени елементи и по-точно - че кредитът следва да се погасява на месечни анюитетни вноски; падежа на всяка една от вноските; лихвения процент и начина на определяне на лихвения процент, а освен това на поръчителя не били предоставени Общите условия и погасителния план. Недействителен бил и договора за потребителски кредит като сключен в нарушение на императивните разпоредби на ЗЗП и ЗПК (в редакцията му към 25.07.2014 г.), тъй като на кредитополучателя не бил предоставен стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити, съгласно приложение № 2 от ЗПК. Поддържа, че предсрочната изискуемост на кредита не е била надлежно уведомена на кредитополучателя и на солидарния длъжник. Оспорва размер на претендираните от кредитора лихви и тяхната дължимост от поръчителя. Моли съда да постанови решение, с която да отхвърли предявените иски, евентуално – да осъди поръчителя да заплати само размера на падежиралата и незаплатена главница по договора. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

От представения като доказателство по делото Договор за кредит за текущо потребление от 17.10.2014 г., се установява, че между „***“ ЕАД като кредитор и А. И. З. като кредитополучател е възникнало правоотношение по договор за кредит, по силата на който банката е предоставила на кредитополучателя кредит за текущо потребление в размер на 17500 лв. за срок от 120 месеца, при уговорен променлив лихвен процент в размер на 11,95 % годишно или 0,03 % на ден, формиран от стойността на 6-месечния SOFIBOR 1,351 и надбавка в размер на 10,599 п.п, при изпълнение на условията по програма *** Практика. Уговорено е, че при нарушаване условията на договора кредитополучателят губи правото си да ползва преференциите изцяло или частично и приложимият лихвен процент се увеличава, чрез увеличаване на надбавката, като максималният размер, който може да достигне лихвеният процент в резултат на неизпълнение на условията, е променливият лихвен процент, приложим по стандартни потребителски кредити в размер на 6 месечния SOFIBOR към съответната дата и фиксирана стандартна надбавка, без посочване на нейния размер. Уговорената падежна дата е 10-то число на месеца. В чл. 8. 1 от договора е уговорено, че лихвеният процент се променя с промяната на 6 месечния SOFIBOR при предпоставките, по реда и в сроковете, посочени в Общите условия. Съгласно чл. 14 от договора неразделна част от него са Общите условия за предоставяне на кредити за текущо потребление на физически лица и Тарифата за лихвите и комисионните, които *** прилага по извършвани услуги на клиента.

Установява се, че изпълнението на задълженията по договора за кредит е обезпечено с поръчителство, като на 17.10.2014 г. между банката кредитор и ответника Ц. З. П., е подписан договор за поръчителство, инкорпориран в договора за кредит, съгласно който поръчителят се е задължил да отговаря солидарно с кредитополучателя при неизпълнение от кредитополучателя на задълженията му по договора за кредит, чиито условия – предоставянето на сумата от 17500 лв., за срок от 120 месеца и при променлив лихвен процент са възпроизведени в чл. 1 на обезпечителния договор.

Към договора за кредит са приложени и приети от кредитополучателя Общи условия за предоставяне на кредити за текущо потребление на „***“ ЕАД, в т. 19. 1 от които е предвидено, че при забава на плащането на месечната вноски от деня, следващ падежната дата, определена в Договора, частта от вноската, представляваща главница, се олихвява с договорения лихвен процент, увеличен с надбавка за забава в размер на 10 /десет/ процентни пункта и ако кредитополучателят погаси дължимата месечна вноски до седмия ден след падежната дата, надбавката за забава не се прилага. В чл. 19.2 от ОУ е предвидено, че при допуснатата забава в плащането на главница и/или лихва над 90 дни, целият остатък от кредита става предсрочно изискуем и започва да се олихвява в с договорен лихвен процент, увеличен с надбавка за забава в размер на 10 (десет) процентни пункта. Последствията настъпват автоматично, а ако законът го изисква – след уведомление до клиента. След предявяване на молбата за събиране на вземането по съдебен ред остатъкът от кредита се олихвява със законната лихва по чл. 86 ЗЗД.

На 03.06.2016 г. „***“ ЕАД е подала заявление за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ по чл. 417 ГПК, като било образувано ч.гр.д. № 29822/2016 г. по описа на СРС, 61 състав, като в т.14 от заявлението било посочено, че кредитът е обявен за предсрочно изискуем поради непогасяване на дванадесет месечни вноски за периода от 10.06.2015 г. до 10.05.2016 г. Към заявлението са приложени нотариални покани на „***“ ЕАД до кредитополучателя А. И. З., и до поръчителя Ц. З. П., с изявление, че банката обявява кредита за предсрочно изискуем. Нито длъжникът, нито поръчителят по сключения договор са били намерени на посочените от тях, в договора, адреси. В нотариална покана на „***“ ЕАД до кредитополучателя А. И. З., помощник-нотариус по заместване на нотариус с рег. № ***, е удостоверил, че съгласно разписка № 110/15.02.2016 г. на дати: 15.02.2016 г. в 08:26 часа, 27.02.2016 г. в 18:40 часа, както и на 15.03.2016 г. в 14:56 часа е бил посетен адреса на А. И. З., а именно: гр. ***, ж.к „***“ № ***, вх. ***, ет. ***, ап. ***, като адресатът не е бил намерен на посочения адрес, както и не се е намерило лице, което да е било съгласно да получи същата със задължение да я предаде на адресата. Посочено е, че при справка в НБД, се установява, че постоянният и настоящият адрес съвпадат с посочения в поканата адрес. На 15.03.2016 г. е било залепено уведомление на вратата на апартамент № *** и пуснато в пощенската кутия, но до 30.03.2016 г. поканата не е потърсена.

По отношение на ответника Ц. З. П., помощник-нотариус по заместване на нотариус с рег. № ***, е удостоверил в нотариалната покана до поръчителя Ц. З. П., че съгласно разписка № 111/15.02.2016 г. на дати: 15.02.2016 г. в 16:30 часа, 28.02.2016 г. в

10:19 часа, както и на 17.03.2016 г. в 12:31 часа е бил посетен адреса на Ц. З. П., а именно: гр. ***, ж.к. „****“ № ***, вх. ***, ет. ***, ап. ***, като адресатът не е бил намерен на посочения адрес, както и не се е намерило лице, което да е било съгласно да получи същата със задължение да я предаде на адресата. Посочено е, че при справка в НБД, се установява, че постоянният и настоящият адрес съвпадат с посочения в поканата адрес. На 17.03.2016 г. е било залепено уведомление на вратата на апартамент № *** и пуснато в пощенската кутия, но до 01.04.2016 г. поканата не е потърсена.

Установява се, че въз основа на издадената заповед за изпълнение и изпълнителен лист е било образувано изпълнително дело № 20168580400865 по описа на ЧСИ У. Д., с рег. № *** в регистъра на КЧСИ.

С разпореждане от 19.08.2022 г. съдът, като е съобразил постъпилото в срок възражение, вх. № 23000468/18.01.2022 г. от Ц. З. П., е указал на „****“ ЕАД възможността в едномесечен срок от съобщението да предяви иск по чл. 415, ал. 1 ГПК.

От заключенията на изслушаните по делото съдебно-счетоводна експертиза и допълнителна такава, неоспорени от страните, които съдът кредитира изцяло като обективно и компетентно изготвени, се установява, че сумата по кредита е преведена от „****“ ЕАД по разплащателна сметка IBAN № *** (съвпадаща с посочената в договора за кредит банкова сметка с титуляр А. И. З.) на 17.10.2014 г. От страна на кредитополучателя са заплатени дължимите се към банката вноски за периода от 17.11.2014 г. до 25.05.2015 г. /първите седем погасителни вноски/, като след 25.05.2015 г. обслужването на кредита е преустановено. Според експертното заключение с извършеното на 25.05.2015 г. е било погасена вноската с падеж 10.05.2015 г. и начислената по тази вноска санкционираща лихва. Към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК – 03.06.2016 г., непогасената главница е в размер на 16905,23 лв.; размерът на просрочената договорна лихва е 2201,20 лв., а размерът на обезщетението за забава в размер на 112,78 лв. в т.ч. 46,98 лв. санкционираща лихва от 08.05.2016 г. до 02.06.2016 г. и 65,58 лв. законна лихва. Вещото лице е посочило, че е начислена и непогасена такса при изискуемост на кредита съгласно Приложение № 3 от Такси по кредити за текущо потребление в размер на 120 лв. Отбелязано е още, че след 06.06.2016 г. по заемната сметка са отчетени погасявания чрез превод от ЧСИ Д. по и.д. 00865/2016 г. в общ размер на 1611,19 лв., както и на 01.09.2022 г. сума в размер на 219,80 лв. от А. И. З.. Според заключението към 29.11.2022 г. непогасени по кредита са следните суми: непогасена главница в размер на 16685,43 лв. и договорна лихва в размер на 1727,35 лв.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Съгласно чл. 430, ал. 1 ТЗ с договора за банков кредит банката се задължава да отпусне на заемателя парична сума за определена цел и при уговорени условия и срок, а заемателят се задължава да ползва сумата съобразно уговореното и да я върне след изтичане на срока. Според чл. 430, ал. 2 ТЗ заемателят заплаща лихва по кредита, уговорена с банката. Съгласно чл. 60, ал. 2 ЗКИ кредитът може да бъде обявен за предсрочно изискуем поради неплащане в срок на една или повече вноски по кредита.

По така предявените искове съобразно правилата за разпределение на доказателствената тежест по [чл. 154 ГПК](#), ищецът следва да установи наличието на сключен валиден договор с изложеното в исковата молба съдържание (договор за потребителски кредит), предоставяне на заемната сума; уговореният начин за връщане на усвоените суми и падеж на уговорените дължими вноски за връщане на заема; наличие на предпоставките за обявяване кредита за предсрочно изискуем и обявяване на предсрочната изискуемост на ответника; размер на непогасените главница и лихви.

В тежест на ответника (при установяване на посочените обстоятелства) е да докаже погасяване на дължимите суми (изпълнение) по договора.

В случая от събраните по делото писмени доказателства се установява, че между „***“ ЕАД и А. И. З., в качеството му на кредитополучател е сключен валиден договор за кредит за текущо потребление, по силата на който на А. И. З. са били отпуснати 17500 лв. В договора за банков кредит, вкл. и в погасителния план, който е част от неговото предметно съдържание, страните по него са постигнали съгласие по всички нормативни изисквания и условия за издължаване на кредита от потребителя, включително погасителният план съдържа информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, поради което този договор за кредит е действителен и е породил целените при съвпадение на двете насрещни волеизявления правни последици.

Установява се, че изпълнението на задълженията по договора за кредит е обезпечено с поръчителство, като на 17.10.2014 г. между банката кредитор и ответника Ц. З. П., е подписан договор за поръчителство, инкорпориран в договора за кредит, съгласно който поръчителят се е задължил да отговаря солидарно с кредитополучателя при неизпълнение от кредитополучателя на задълженията му по договора за кредит, чиито условия – предоставянето на сумата от 17500 лв., за срок от 120 месеца и при променлив лихвен процент са възпроизведени в чл. 1 на обезпечителния договор.

Неоснователни са възраженията на ответника, че договорът за поръчителство е недействителен, тъй като в него липсвали съществени елементи и по-точно - че кредитът следва да се погасява на месечни анюитетни вноски; падежа на всяка една от вноските; лихвения процент и начина на определяне на лихвения процент, а освен това на поръчителя не били предоставени Общите условия и погасителния план. В практиката на ВКС, обективирана в решение № 60260 от 19.08.2022 г. на ВКС по гр.д. № 490/2021 г., IV, ГО, е прието, че законът не предвижда конкретно съдържание на договора за поръчителство. С този договор поръчителят се задължава спрямо кредитора на друго лице да отговаря за изпълнението на неговото задължение, т. е. поръчителят дължи същата престация, както и главния длъжник, освен ако не е уговорено друго с кредитора или това друго не следва от естеството на дължимата престация. Затова уговорките свързани с индивидуализирането на това задължение за определяне на задължението, за което се поръчителства, за поемането на задължението от страна на поръчителя и за определяне на обема на отговорността му са такива свързани с основния предмет на договора за поръчителство и трябва да се съдържат в писмения документ, тъй като в противен случай няма да е налице договор. Липсва законова разпоредба, подобна на чл. 167 от ЗЗД, която да определя начина на индивидуализация на обезпеченото вземане в договора за поръчителство. Необходимо е то да бъде посочено по такъв начин, че да е ясно кое точно вземане се обезпечава, като пропускането на някой или на част от индивидуализиращите го елементи е без значение, ако останалите посочени

такива са достатъчни за индивидуализиране на вземането.

В случая договорът за поръчителство от 17.10.2014 г. е инкорпориран в договора за кредит за текущо потребление от 17.10.2014 г. Договорът за поръчителство е сключен в изискуемата се по чл. 138 ЗЗД писмена форма, като в него е посочено дълга, за което се поема задължението за поръчителство, като е налице и изявление от страна на Ц. З. П., че се задължава в качеството на поръчител за изплащането на целия размер на кредита и лихвите по него. Законът не е въвел изрично изискване в договора за поръчителство да се възпроизведат всички уговорки по дълга, за който се поръчителства, а същият следва да бъде индивидуализиран в достатъчна степен. Доводите на ответника, че договорът за поръчителство е недействителен, тъй като не е запознат с договора за потребителски кредит и с условията по него, в т.ч. с погасителния план, е неоснователно. Задължението, за което ответника Ц. П. поръчителства е посочено по начин, позволяващ то да бъде индивидуализирано в достатъчна степен, а освен това договора за поръчителство е инкорпориран в самия договор за кредит от 17.1.2014 г., неразделна част от който са погасителния план и общите условия за предоставяне на кредити за текущо потребление на „***“ ЕАД. Поради това договорът за поръчителство не може да се счита за недействителен на основание чл. 143, ал. 2, т. 9 от ЗЗП. ЗПК (отм.) и ЗПК не разпростират изискванията за договора за потребителски кредит и по отношение на договора за поръчителство, поради което не може да се твърди недействителността на същия, поради неспазване на тези изисквания.

По делото не е спорно, че сумата от 17500 лв. е била изцяло усвоена от кредитополучателя, което се установява и от заключението на допуснатата и изслушана съдебно-счетоводна експертиза.

От приетата и неоспорена от страните съдебно-счетоводна експертиза се установява, че кредитополучателят е изпаднал в забава в плащането на дължимите погасителни вноски, като са погасени само първите седем погасителни вноски по договора, като последното плащане е извършено на 25.05.2015 г. и след тази дата от страна на кредитополучателя не са постъпвали суми за погасяване на задълженията по отпуснатия кредит. Следователно са възникнали всички материални предпоставки, уговорени в клаузата на чл. 19.2 от Общите условия на банката, при възникването на които се поражда потестативното право на банката с едностранно волеизявление да превърне разсроченото главно лихвоносно парично задължение (главница) в предсрочно (незабавно) изискуемо - забава на кредитополучателя над 90 дни при изпълнение на дължимите погасителни вноски.

Настоящия съдебен състав, противно на доводите в отговора на исковата молба приема, че кредиторът надлежно е упражнил правото си да направи кредита предсрочно изискуем преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, като е обявил на кредитополучателя предсрочната изискуемост.

Съгласно задължителните разяснения дадени в т. 18 от Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г., постановено по тълкувателно дело № 4/2013 г. по описа на ОСГТК на ВКС в хипотеза на предявен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК вземането, произтичащо от договор за банков кредит, става изискуемо, ако кредиторът е упражнил правото си да направи кредита предсрочно изискуем преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, като кредиторът трябва да е уведомил длъжника за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита. Предсрочната изискуемост настъпва от датата, на която волеизявлението на банката, че счита кредита за предсрочно изискуем, е достигнало до длъжника – кредитополучател, ако са били налице и посочените обективни предпоставки.

В случая при липса на изрична уговорка в процесния договор за кредит за начин на връчване на изявление между страните по него, банката е имала възможността да избере начин за връчване на изявлението си за предсрочна изискуемост на кредитополучателя. Кредиторът е избрал да връчи уведомлението за обявяване на предсрочната изискуемост на

кредита по реда на [чл. 592 ГПК](#) – чрез нотариална покана. Съгласно [чл. 50 ЗННД](#) нотариусът може да възложи на определен служител в нотариалната кантора да връчва съобщения и книжа при условията и по реда на [чл. 37 – 58 ГПК](#), от което следва, че нотариусът, с оглед възложената му от закона удостоверителна функция, може да прилага и удостоверява последиците по [чл. 47 ГПК](#), в това число да прилага фикцията по [чл. 47, ал. 5 ГПК](#).

Видно от приетата като писмено доказателство нотариална покана, отправена от „***“ ЕАД, чрез помощник-нотариус по заместване на нотариус с рег. № ***, до кредитополучателя А. И. З. (в която е отразено, че поради забава в погасяване на задълженията по сключения договор, банката обявява кредита за предсрочно изискуем), е връчена на 30.03.2016 г. чрез залепване по реда на [чл. 47 ГПК](#) в редакцията преди измененията от 2017 г. – служител на нотариалната кантора е посетил в рамките на месец три пъти адреса на длъжника на 15.02. (понеделник), на 27.02. (събота) и на 15.03 (вторник), като при всички посещения е установено, че адресатът не е бил намерен на посочения адрес и не се е намерило лице, което да е съгласно да получи същата. Нотариалната покана е отправена лично до кредитополучателя А. И. З. на посочен в договора за кредит адрес, който е вписания в регистрите на населението постоянен и настоящ адрес на кредитополучателя.

Видно от приетата като писмено доказателство нотариална покана, отправена от „***“ ЕАД, чрез помощник-нотариус по заместване на нотариус с рег. № ***, до поръчителя Ц. З. П. (в която е отразено, че поради забава в погасяване на задълженията по сключения договор, банката обявява кредита за предсрочно изискуем), е връчена на 01.04.2016 г. чрез залепване по реда на [чл. 47 ГПК](#) в редакцията преди измененията от 2017 г. – служител на нотариалната кантора е посетил в рамките на месец три пъти адреса на длъжника на 15.02. (понеделник), на 28.02. (неделя) и на 17.03 (четвъртък), като при всички посещения е установено, че адресатът не е бил намерен на посочения адрес и не се е намерило лице, което да е съгласно да получи същата. Нотариалната покана е отправена лично до ответника на посочен в договора за поръчителство адрес, който е вписания в регистрите на населението постоянен и настоящ адрес на ответника

Съгласно правилото на [чл. 50 ЗННД](#) при връчването на нотариални покани от нотариуса, респективно от натоварен от него служител, се спазват правилата на [чл. 37 - чл. 58 ГПК](#). Когато нотариусът, респективно връчителят не намери адресата на посочения адрес и не се намери лице, което е съгласно да получи съобщението, връчителят е длъжен да залепи уведомление на вратата или на пощенската кутия, а когато има достъп до пощенската кутия, следва да се пусне уведомление и в нея. Смисълът на залепване на уведомлението и пускането му в пощенската кутия е адресатът да се яви на указаното в уведомлението място в двуседмичен срок да получи съответните книжа. Когато лицето не се яви в срока да получи книжата с неговото изтичане се счита, че книжата са връчени съгласно [чл. 47, ал. 5 ГПК](#). Разпоредбата на [чл. 47 ГПК](#) намира приложение и при връчване на нотариална покана съгласно разпоредбата на [чл. 50 ЗННД](#), независимо от обстоятелството, че не се назначава особен представител, тъй като не се касае до исково производство. Относно обстоятелствата по връчването на процесната нотариална покана и спазването на изискванията на [чл. 47, ал. 1 ГПК](#) съдът кредитира извършеното от нотариуса по реда на [чл. 592, ал. 1 изр. 2 ГПК](#) отбелязване за връчване, което не е опровергано от ответника по делото. Следва да се посочи, че нотариалното удостоверяване за връчване на нотариалната покана, залепването на уведомлението на основание [чл. 47 ГПК](#), както и констативният протокол на нотариуса, изготвен във връзка с посещенията на адреса и конкретните обстоятелства, поради които нотариалната покана не е могла да бъде връчена, имат характер на официален свидетелстващ документ, с който нотариусът удостоверява конкретни факти и обстоятелства, и извършени действия. Като официален свидетелстващ документ нотариалното удостоверяване и изготвеният от нотариуса констативен протокол се ползват с обвързваща съда материална доказателствена сила за удостоверените в него факти, на основание [чл. 179 ГПК](#) / решение № 163 от 25.02.2016 г. по т. дело № 2335/2014 г. на ВКС,

ТК, II т. о/. Съгласно разпоредбата на [чл. 193, ал. 3 ГПК](#) тежестта за доказване неистинността /неавтентичност или неверност/ на официален документ пада върху страната, която го оспорва. В процесния случай от страна на ответника не е направено по делото своевременно оспорване на нотариалното отбелязване за връчването на нотариалната покана по реда на [чл. 47 ГПК](#). При липса на такова оспорване на извършеното отбелязване за връчването на нотариалните покани и на доказателства относно неистинността на отбелязването по [чл. 592, ал. 1 ГПК](#), следва да се приеме, че нотариалната покана е редовно връчена на кредитополучателя, респ. на поръчителя по реда на [чл. 47, ал. 1 ГПК](#).

Отделно от изложеното настоящия съдебен състав споделя изразеното в практиката на ВКС схващане, че не се изисква предсрочната изискуемост на кредита задължително да се обяви и на поръчителя, защото поръчителят приема да отговаря за чуждото задължение в обема и при условията, при които отговаря самия длъжник, освен ако са изрично договорени по-леки /[чл. 139 ЗЗД](#)/. Следователно, ако длъжникът – кредитополучател вече е поставен в забава относно целия дълг, с предявяване на обявената от кредитора предсрочна изискуемост на дълга, за който и поръчителят отговаря, то предявяването ѝ на последния е лишено от самостоятелни правни последици досежно отговорността на всеки от двамата към кредитора. (в този смисъл Решение № 50126 от 8.12.2023 г. на ВКС по т. д. № 1608/2022 г., I т. о., ТК; Определение № 711 от 12.04.2023 г. на ВКС по гр. д. № 4215/2022 г., III г. о., ГК, решение по т. д. № 1730/2019 г. на I т. о., т. д. № 2201/2017 г. на II т. о. и др.).

Съгласно заключението на съдебно-счетоводната експертиза отпуснатият кредит е в размер на 17500 лв., като заплатената от кредитополучателя главница е в размер на 954,77 лв. Принудително събраните суми в изпълнителното производство, образувано въз основа на изпълнителния лист, издаден на 09.06.2016 г. въз основа на заповед за изпълнение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по ч.гр.д. № 29822/2016 г. по описа на СРС, 61 състав, не могат да бъдат съобразени в производството по иска, предявен по реда на [чл. 422, ал. 1 ГПК](#), съгласно т. 11 в и т. 9 от [Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г.](#) по тълк. дело № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС. При това положение непогасената част от вземането за главница е в размер на претендирания от ищеца размер от 16905,23 лв., поради което предявения иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 430, ал. 1 ТЗ следва да бъде уважен изцяло.

На основание [чл. 430, ал. 2 ТЗ](#) ответникът в качеството си на солидарен длъжник дължи и уговорената с банката лихва за ползването на предоставената на кредитополучателя парична сума. Ответникът дължи възнаградителна лихва за периода от 17.10.2014 г. до момента, в който кредитът е обявен за предсрочно изискуем – 30.03.2016 г. След упражнениия избор от кредитора да иска изпълнението преди първоначално определения срок по договора за кредит се преустановява добросъвестното ползване на паричната сума от длъжника, поради което уговореното възнаграждение за ползването ѝ за последващ период - след настъпване на предсрочната изискуемост, не се дължи (съгласно разясненията, дадени в т. 2 от [Тълкувателно решение № 3](#) от 27.03.2019 г. по тълк. дело № 3/2017 г. на ОСГТК на ВКС).

Настоящият състав намира, че клаузата на чл. 8 от Договора за кредит, предвиждаща, че кредитът се олихвява с променлив лихвен процент в размер на 11,95 годишно или 0,03 % на ден, формиран от стойността на 6 месечен SOFIBOR/EURIBOR 1,351 и надбавка в размер на 10,599 п.п, при изпълнение на Условията по програма *** Практика, както и че при нарушаване условията на договора кредитополучателят губи правото си да ползва преференциите изцяло или частично и приложимият лихвен процент се увеличава, чрез увеличаване на надбавката, като максималният размер, който може да достигне лихвеният процент в резултат на неизпълнение на условията, е променливият лихвен процент, приложим по стандартни потребителски кредити в размер на 6 месечния SOFIBOR/EURIBOR към съответната дата, не е неравноправна по смисъла на [чл. 143, т. 10](#)

[33П](#) или нищожна поради противоречие с добрите нрави.

Видно от съдържанието на клаузата, преференциалната надбавка, съставляваща единия компонент от лихвата, е с фиксиран размер, а другият компонент, формиращ размера на дължимата възнаградителна лихва – индексът SOFIBOR, е обективен и независещ от преценката на банката. В договора са посочени конкретни параметри на изменение на лихвения процент и е налице обвързаност на изменението на лихвения процент единствено от изменението на конкретния обективен показател – 6 месечния SOFIBOR, поради което следва да се счете, че кредитополучателят е получил предварително достатъчно конкретна информация за начина, по който може да се промени цената на предоставената финансова услуга. Следва да се посочи и че според нормата на [чл. 19, ал. 4 от Закона за потребителския кредит](#), годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва, което условие в случая е спазено, тъй като ГПР по договора е 13,12 %. Освен това видно от заключението на съдебно-счетоводната експертиза е, че през целия период на действие на договора променливият лихвен процент от 12 % не е повишаван от банката. Дали клаузата на чл. 8. 1 от договора е неравнопоставна е неотнормосимо за настоящия спор, тъй като не е прилагана в процесния период. Въз основа на вменената по [чл. 162 ГПК](#) компетентност на съда за определяне размера на основателната част от иска и с помощта на заключението на вещото лице по съдебно-счетоводната експертиза, в която е посочен размерът на договорната лихва за всеки месец, обхванат от исковия период, съдът намира, че размерът на дължимата се възнаградителна лихва за периода от 02.07.2015 г. до 30.03.2016 г. е в размер на 1884,58 лв. Следователно искът по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 430, ал. 2 ТЗ е основателен за сумата от 1884,58 лв., дължима за периода от 02.07.2015 г. до 30.03.2016 г., като за разликата над тази сума до пълния предявен размер от 2201,19 лв. и за периода от 30.03.2016 г. до 03.06.2016 г. следва да се отхвърли.

Съгласно чл. 19.1 от ОУ към кредита, при забава просрочената главница се олихвява с договорения лихвен процент, увеличен с наказателна надбавка от 10%. Съгласно чл. 33, ал. 1 ЗПК при забава кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата, като обезщетението за забава не може да надвишава законната лихва. Видно от заключението на съдебно-счетоводната експертиза санкционната лихва по кредита съответства с размера на законната лихва за същия период. Съгласно експертното заключение размерът на непогасената санкционна лихва върху просрочената главница за периода от 08.05.2016 г. до 02.06.2016 г. е в размер на 112,78 лв. Предвид изложеното и с оглед принципа на диспозитивното начало в гражданския процес искът по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД следва да бъде уважен в пълния предявен размер от 112,48 лв.

Основателна се явява и претенцията за заемни такси и разноси в установения размер от 120 лв., тъй като същите са уговорени и дължими по процесния договор за кредит.

По разностите:

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца се дължат разноси съразмерно на уважената част от исковете. Съобразно дадените в Тълкувателно решение № 4/2013 г. на ВКС, ОСГТК, т. 12, настоящият състав следва да се произнесе и по разпределението на отговорността за разностите както в исковото производство, така и в заповедното производство. В заповедното производство ищецът е направил разноси в общ размер на 1106,87 лв., от които 386,78 лв. – заплатена държавна такса и 720,09 лв. – юрисконсултско възнаграждение. За исковото производство са представени доказателства за сторени разноси в общ размер на 986,78 лв., от които 386,78 лв. – заплатена държавна такса, 500 лв. – депозит за съдебно-счетоводна експертиза, и 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение (определено от съда на основание чл. 78, ал. 8 ГПК). Съобразно уважената

част от претенции и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ищецът „***“ АД има право на разноски в размер на 1088,75 лв. за заповедното производство и 970,62 лв. за исковото производство.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът Ц. З. П. има право на разноски съразмерно на уважената част от исковите. Ответникът претендира разноски в размер на 1600 лв. – заплатено адвокатско възнаграждение. Ищецът е релевирал своевременно възражение за прекомерност на заплатеното от насрещната страна адвокатското възнаграждение. Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал. 5 ГПК при прекомерност на заплатеното от страната възнаграждение за адвокат, съдът може да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата. Съобразявайки задължителните разяснения, дадени в т. 3 от ТР № 6/2012 г. по т.д. № 6/2012 на ОСГТК на ВКС, при намаляване на подлежащото на присъждане адвокатско възнаграждение, поради прекомерност по реда на чл. 78, ал. 5 ГПК, съдът не е обвързан от предвиденото в § 2 от Наредба № 1 от 2004 г. ограничение и е свободен да намали възнаграждението до предвидения в съща наредба минимален размер. Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните адвокатски възнаграждения (в редакцията изм. бр. 88 от 4 Ноември 2022 г.) при интерес от 1000 лв. до 20 000 лв. минималното адвокатско възнаграждение е 400 лв. + 10 % от горницата над 1000 лв. Определен на основание чл. 7, ал. 2, т. 2 от посочената наредба, минималното адвокатско възнаграждение в настоящия случай по претенцията по чл. 346 ГПК, вр. чл. 30, ал. 3 ЗС възлиза на сумата 2233,89 лв. (400 лв. + 10% от 1833,89 лв.), т.е. заплатеният адвокатски хонорар е под предвидения минимум. Поради това възражението по чл. 78, ал. 5 ГПК, направено от ищеца се явява неоснователно. На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът има право на разноски в размер на сумата от 26,19 лв., съразмерно на отхвърлената част от исковите.

Така мотивиран, Софийски районен съд,

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от „***“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, ул. „***“ № ***, срещу Ц. З. П., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ж.к. „***“, бл. ***, вх. ***, ет. ***, ап. ***, обективно кумулативно съединени икове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 138 ЗЗД, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 430 ТЗ, вр. чл. 9 ЗПК и чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 92 ЗЗД, че Ц. З. П., ЕГН *****, дължи на „***“ АД, ЕИК ***, солидарно следните суми: сумата от 16905,23 лв., представляваща неплатено задължение по Договор за кредит за текущо потребление от 17.10.2014 г., ведно със законна лихва от постъпване на заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК – 03.06.2016 г. до окончателно изплащане на вземането; сумата от 1884,58 лв. – договорна лихва за периода от 02.07.2015 г. до 30.03.2016 г.; сумата от 112,48 лв. – санкционираща /наказателна/ лихва за периода от 08.05.2016 г. до 02.06.2016 г.; сумата от 120 лв. – такси – разходи при изискуем кредит, дължими на основание чл. 6 от Тарифата за лихвите, таксите и комисионните, които „***“ АД прилага при извършване на услуги на клиента, за които суми на 09.06.2016 г. е издадена заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК по ч.гр.д. 29822/2016 г. по описа на СРС, 61 с-в., като **ОТХВЪРЛЯ** иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 430, ал. 2 ТЗ за разликата над сумата от 1884,58 лв. до пълния предявен размер от 2201,19 лв. и за

периода от 30.03.2016 г. до 02.06.2016 г.

ОСЪЖДА Ц. З. П., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ж.к. „****“, бл. ***, вх. ***, ет. ***, ап. ***, да заплати на „****“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, ул. „****“ № ***, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 970,62 лв. – разноси сторени в исковото производство пред Софийски районен съд и сумата от 1088,75 лв. – разноси за заповедното производство, съразмерно на уважената част от исковите.

ОСЪЖДА „****“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, ул. „****“ № ***, да заплати на Ц. З. П., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ж.к. „****“, бл. ***, вх. ***, ет. ***, ап. ***, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от 26,19 лв. – разноси в производството, съразмерно на отхвърлената част от исковите.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____